

Bakgrund Dalarnas Byggkompetensråd 2022

Under perioden mars 2020-2021 genomfördes förstudien Byggsektorns regionala samverkansmiljö där Byggtutbildning STAR och Region Dalarna undersökte hur arbetsgivare, branschorganisationer, utbildare och beslutsfattare kan utveckla branschens kompetensförsörjning med en gemensam syn på behov och möjligheter.

Under förstudien genomfördes ett tjugotal intervjuer med stora och små arbetsgivare i byggsektorn, branschorganisationer, utbildare, fackliga parter med flera. Bland annat intervjuades ett antal företagare inom ”smala yrken” i byggbranschen. De angav att i genomsnitt 40 procent av deras montörer hade yrkesbevis. Övriga var i varierande omfattning informellt/praktiskt inskolade på plats av företagen. Dessa entreprenörer önskar att en betydligt större andel av deras anställda hade yrkesbevis. Av de medarbetare som de har rekryterat de två senaste åren har ca 60 procent haft behov av komplettering av sin yrkeskompetens. I praktiken innebär det att de då inte har haft en yrkesutbildning som har varit specifikt inriktad mot det yrke de söker och /eller inte heller har jobbat i det yrket tidigare. Entreprenörerna efterlyser stort inslag av praktik, praktiska OCH teoretiska kunskaper om yrket och säkerhet/branschstandard samt kunskap om ”angränsande” yrken.

De större byggföretagen upplever inte samma underskott på utbildad arbetskraft men vill gärna ha en utvecklad dialog med gymnasiet, kunna rekrytera fler kvinnor och att fler kvinnor vill stanna kvar/göra karriär i byggbranschen. De vill också hitta bättre former för inkludering av nyanlända med yrkeskunskaper till branschen.

Under förstudien genomfördes en enkät och intervjuer med gymnasieskolor i Dalarna som har bygg- och anläggningsprogrammet. Enkäten visade att branschen till stor del är nöjd med leveransen av de stora yrkesgrupperna från skolorna, men att det finns många detaljer som kan utvecklas. Skolorna jobbar ganska olika med information om karriärval och högskolemöjligheter. Upplägget för programråd skiljer sig ganska mycket mellan skolorna. Det varierar också hur skolan håller kontakt med praktikföretagen och hur man får feedback på praktiken. Hur skolorna arbetar är också ganska personberoende. Skolorna upplever inte att de får en samlad beställning från branschen. Flera aktörer har fört fram att de tror att vi har ett ganska stort ”svinn” av utbildade yrkesarbetare (en relativt stor andel av de som har gått bygg och anläggning försvinner från branschen inom några år utan att vi vet vart och varför). De vill därför att vi skaffar oss ett grepp på hur det egentligen ser ut, gör en analys av orsakerna och åtgärdar eventuella brister. Bygg och anläggning är ett dyrt program och vi kanske kan använda resurserna på ett bättre sätt än idag?

Branschen har ingen samlingsplats där arbetsgivare, branschorganisationer, utbildare och beslutsfattare kan utbyta erfarenheter och göra gemensamma prioriteringar av hur man vill utveckla branschens kompetensförsörjning. Vi kan konstatera att byggbranschen totalt sett får en relativt god leverans av medarbetare från gymnasiet men att det finns ett behov av förstärkt utbildning inom vissa delar av branschen, att vi behöver ha bättre koll på vart elever tar vägen, att jämställdhet och mångfald behöver förstärkas, att vuxenutbildningen behöver komplettera gymnasiets leverans av arbetskraft till branschen (inte minst inom smala yrken). .

Detta är bakgrunden till bildandet av Dalarnas Byggkompetensråd.